

Univerzita Karlova v Praze – Pedagogická fakulta

Katedra germanistiky

Posudek diplomové práce

Téma: Slawisches im Deutschen

Autor: Veronika Vavříková

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Dalibor Zeman, Ph.D.

Oponent: Mgr. Radka Pecová

Datum odevzdání práce: listopad 2008

Předkládaná diplomová práce *Slawisches im Deutschen* prezentuje téma ovlivňování německého jazyka jazyky slovanskými. Společná historie – po mnoho let existence jednoho státního útvaru Slovanů, Němců a Rakušanů – je důvodem pro oboustranné ovlivnění jazykového vývoje, především v rovině slovní zásoby. Ze společenského i lingvistického hlediska je toto téma bez pochyby zajímavé a významné.

Diplomová práce je mírně nepřehledně členěna do devatenácti kapitol, včetně seznamu literatury a příloh. Práce obsahuje dvě hlavní části: část teoretickou a část výzkumnou. V části teoretické studentka uvádí teorii, především historické aspekty vývoje němčiny a jejího přejímání slovanských výrazů. V části výzkumné je sledována přítomnost a rozbor slovanských výrazů v současných německých a rakouských novinových výtiscích.

V úvodní kapitole teoretické části předložené diplomové práce jsou definovány pojmy důležité pro výklad přejímání slov a stručně představeny mechanismy pro integraci přejatých slov. Kladně hodnotím uvedení konkrétních příkladů. Následně jsou podány přehledy o geografickém členění slovanských jazyků a o společenských oblastech, v nichž docházelo k nejčastějšímu přejímání slov.

Šestá kapitola o procesech přejímání slov v oblasti slovní zásoby, tématicky velmi zajímavá, je uvedena stručným přehledem časového členění horní němčiny a je doplněna několika konkrétními poutavými příklady. Tuto část práce považuji za velmi zdařilou. Další kapitola úzce navazuje a představuje jednotlivé typy přejatých slov.

Další významnou část práce tvoří dějiny osídlování Slovanů na území německy mluvících zemí: Lužických Srbů v Německu a Čechů ve Vídni. Studentka se zde poměrně podrobně

věnuje historii a kultuře Lužických Srbů a méně Čechů ve Vídni. Tuto část práce považují za nevyváženou.

Kapitola 11 o geografických názvech a jménech je další velmi zajímavé téma, které by bylo vhodné i pro didaktizaci např. na střední škole v rámci mezioborových předmětů. Pádovým argumentem by mohlo být, jak uvádí studentka sama, že 60% zeměpisných názvů v Sasku jsou slovanského původu. Tuto část práce považují za napínavou.

V empirické části diplomové práce studentka analyzuje současné německé a rakouské noviny v rámci týdenního šetření. Výzkumný záměr je dobře provedený a reflektuje studentčin zájem o danou problematiku.

Závěr práce je vzhledem k tématu poměrně stručný, nevyjadřující podstatu celé práce.

Jazykové zpracování celé diplomové práce je na poměrně dobré úrovni. Vyskytující se chyby jsou drobné (... ohne morphologischem Wandel ... [str.7]).

Studentka prokázala schopnost pracovat s odbornou literaturou. V práci byly užity četné citace ze sekundární literatury.

Závěrem:

Studentka si pro svou diplomovou práci zvolila velmi zajímavé téma, téma společensky a lingvisticky důležité. Jeho zpracování působí však roztržitě. Studentka se věnuje mnoha aspektům, jejichž dílčí zpracování ovšem postrádá provázanost a souvislosti. Některá hlediska jsou nadhodnocována, jiná podhodnocována. Příčinu lze hledat v šíři a obsáhlosti celého tématu, pro diplomovou práci nesnadno uchopitelného. Přiměřené by bylo věnovat se podrobně a strukturovaně menšímu obsahovému úseku, např. jen vlivu hornolužické a dolnolužické srbštiny na němčinu.

Veronika Vavříková k psaní diplomové práce přistupovala zodpovědně, samostatně, se zájmem a nasazením. V práci je obsaženo mnoho zajímavých postřehů a praktická část se vyznačuje též pečlivým přístupem.

Úroveň jazykového zpracování je dobrá.

Při obhajobě diplomové práce by se studentka mohla zaměřit na využití předloženého a zkoumaného tématu v pedagogické praxi.

Předloženou diplomovou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **velmi dobře**.

V Praze dne 8. ledna 2009